

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVIII (63) • ŠTEV. (Nº) 4

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 18 de febrero - 18. februarja 2010

PREŠERNOV DAN

ANDREJ FINK

V teh dneh se bomo spet spominjali našega največjega pesnika, ko bomo ob njegovem smrtnem dnevu praznovali dan kulture. Prešernove poezije so vedno svojevrstna simfonija, ki zveni v ušesih, najsi bo ob umirjenem branju ali če ti, hodeč po ulicah sveta, najbolj znane same pridejo na misel. Tako ali tako so hrana za dušo v duhovnem, kulturnem in narodnostenem pogledu in po njej pre malo segamo.

Kulturni plenum Društva slovenskih pisateljev se je pretekli četrtek, 28. januarja, sestal morda kot priprava na ta praznik, da osvetli položaj slovenske kulture v družbi. Ugotovitev na plenumu (škoda, da so uporabili to besedo, ki spominja na kaj drugega iz preteklosti) sodelujočih ustvarjalcev, mislecev in strokovnjakov z različnih področij o stanju duha v družbi niso bile opogumlajoče. Položaj je po mnemu večine zaskrbljujoč v vseh pogledih, predvsem pa je očitna kriza vrednot.

Zanimiv in najbolj vseobsegajoč je izraz, da gre za „krizo javnega prostora“. Ta javni prostor, ki je skupen vsem Slovencem, je treba nujno dekontaminirati. Vdihavanje že desetletja okuženega zraka, ki so ga onesnažili različni, eni bolj, drugi manj stupeni vetrovi, nas je napravilo neobčutljive, pljuča pa so očrnela kot pri dolgoletnem kadilcu. Zato je dobro, da vsakokratni pregled opozori na resno zdravstveno stanje.

Javni prostor je v bistvu prostor kulture. Je tudi prostor politike, saj sta kultura in politika v plemenitem in najvišjem pomenu eno in isto, ker/če temeljita na vrednotah. Misleci na srečanju so poskušali poleg diagnoze ponuditi tudi vsak svojo rešitev. Ni bilo veliko takih, ki bi se naslanjali na klasično miselnost. In vendar nam ta jasno govori, da ni prave kulture (pa tudi politike ne) brez treh nujnih prvin: dobrega, resničnega in lepega (*bonum, verum, pulchrum*), ki se morajo med seboj dopolnjevati.

Če nas skrbi stanje duha, je tako zato, ker hočemo, da se slovenski človek v svoji duši ne bi čutil utesnjene kot Prešeren, ko je sredi absolutizma in drugih kriz zapisal: *Kdo zna noč temno razjasnit, ki tare duba?* Razjasnitev pa prihaja iz drugih dimenzij. V našem javnem prostoru bo treba odrinuti na globoko, drugače ne bo šlo! V Prešernu klub številnim človeškim in osebnim pomanjkljivostim najdemo mnogo plemenitosti. Ob državnem prazniku kulture se oprimimo vrednot in s pesnikom zaželimo: *Bog naš nam deželo, Bog živi ves slovenski svet!*

(Po Družini)

Odšel Erjavec, prišel Žarnić

Minister Roko Žarnić

Pred začetkom naših počitnic smo poročali, da je prodirala iniciativa odstavitev okoljskega ministra Karla Erjavca. In res je v petek, 12. t. mesca Državni zbor potrdil novega. Poslanci so z 48 glasovi za, dvema glasovoma proti in šestimi vzdržanimi potrdili profesorja na ljubljanski fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Roka Žarniča za novega okoljskega ministra.

Jože Tanko (SDS) je opozoril, da predlog novega ministra ni konsistenten s tistim, zaradi česar se je zgodila razrešitev preteklega ministra Erjavca. Sprašuje se, koliko dni bo dal premier novemu ministru za sanacijo problematike nezadovoljivih ukrepov ministrstva na področju ravnjanja z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki. Kot temeljno pomanjkljivost predstavitev kandidata v SDS izpostavlja manjko rešitve omenjene problematike, ki je bila razlog za razrešitev Karla Erjavca. „Ne bomo glasovali ne za ne proti, pričakujemo pa, da bo Pahor tudi pri presoji drugih ministrov enako kritičen, kot je bil do Erjavca,“ je pred glasovanjem poudaril Tanko.

Žarnić bo torej na ministrskem položaju nasledil Karla Erjavca, ki je na januarski seji DZ odstopil s položaja še preden so poslanci utegnili odločati o njegovi razrešitvi. To je predlagal premier Pahor, potem ko ga je k temu zaradi nezadovoljivih ukrepov ministrstva na področju ravnjanja z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki pozvalo računsko sodišče.

„Če jezik gre, smo fuč“

V Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) so kulturni praznik obeležili z dvojnim poklonom pisatelju Borisu Pahorju. Po pogovoru na temo *Meja kot usoda*, ki ga je imel s Pahorjem pisateljski kolega in prijatelj Drago Jančar, je sledilo odprtje tržaškemu pisatelju posvečene razstave.

Pahor in Jančar sta se v zadnjem letu javno pogovarjala že večkrat. Veže ju dolgotrajno prijateljstvo, ki sega še v leto 1968, ko sta si pisatelja v njima nenaklonjenih časih nudila vzajemno moralno podporo.

Pahor je še vedno v izraziti formi in ni bilo opaziti, da je imel pisateljansko leto, kot je dejal, v tujini kar 150 nastopov, na katerih, sploh italijansko mladino, vedno znova opozarja na nekatere spregledana zgodovinska dejstva. Tudi pri njih obstaja meja, preprosta, med lažjo in resnico, za katero se Pahor bije že vse svoje življenje. V pogovoru z Jančarjem je ponovno spomnil na usodo tržaških Slovencev v času fašizma. Italijani so Slovence imeno-

vali za stenice. Evropski človek je postal nič, šlo je za pravo kafkovsko metamorfozo, je dejal Pahor.

Pahor tudi nikoli ne bo sprejel italijanskih krilatic, da so fojbe njihov holokast. Holokast je bil le eden in o judovski usodi se je veliko govorilo. Toda, je nadaljeval Pahor, potrebno se je zavzeti tudi za vse politične zapornike, ki so morali delati do smrti. Na vse to, na tanko mojo med življenjem in smrtjo, med ujetništvom in svobodo, je potrebno vedno znova opominjati, kajti nobenega zagotovila ni, da se diktature ne vrnejo.

Glede na to, da je pogovor potekal v NUK, ki hrani 2,5 milijona knjig, je Jančar prijatelja vprašal, kakšna bo usoda te pisne zapuščine? Jo bodo znanstveniki kmalu preučevali kot nekoč dinozavre? Pahor, ki klub vsemu stavi na optimizem, je odvrnil, da upa, da bodo Slovenci obstali. Pa ne le kot Vojvodina Kranjska, temveč z vsem, kar sodi zraven. „Če jezik gre, smo fuč“, je še dodal Pahor, ki je ves čas pogovora asocia-

tivno prehajal s teme na temo, a se je vedno znova vrnil k bistveni točki razmišljanja - ohranjanju nacionalne identitete.

Ravnateljica NUK Mateja Komel Snoj je pred odprtjem 3-delne, kronološke razstave *Boris Pahor: meja kot usoda*, o Pahorju dejala, da bi lahko postal žrtve zgodovine, pa je postal njen glasnik, medtem ko je minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš podal nekaj svojih misli o meddržavnih meji, etnični meji in meji vpliva. Vse se zdijo zelo prepustne, a vendarle obstajajo.

Žekš je zaskrbljen, kako neambiciozni so Slovenci denimo v primeru meje vpliva. Stara in Nova Gorica bosta kmalu postali eno mesto, ali bo to bolj slovensko ali italijansko, je odvisno od vpliva. Slovenci pa nič. Pasivnost, podložnost in neambicioznost Slovence določajo na več ravneh, in še dobro, da imamo Pahorja, ki nam kaže pravo pot ter opozarja na resnico, je sklenil Žekš.

Okrogla miza o škofu Rožmanu

Ob 50. obletnici smrti in nedavni ustanovitvi sodnega postopka proti pokojnemu škofu Gregoriju Rožmanu je na Študijskem centru za narodno spravo potekala okrogla miza.

Hkrati se je odvila tudi predstavitev knjige *Med sodbo sodišča in sodbo ljudi*. Knjiga je bila objavljena z namenom treznejšega premisleka o škofovemu delu, je na okrogli mizi povedala zgodovinarka Marta Keršič.

Knjiga je delo štirih avtorjev. Poleg Tamare Greisser-Pečar, ki je vodila okroglo mizo, so pri nastanku knjige sodelovali še France M. Dolinar, Blaž Otrin in Marija Čiprič Rihar. Greisser-Pečarjeva je opravila raziskavo o škofovemu delu, posvetila pa se je tudi problematiki publicističnih in zgodovinarskih prispevkov o njegovem delu.

Knjiga o delu in življenju škofa Rožmana je sestavljena iz štirih delov in predstavlja njegov življenjepis in dokumente o njegovem delu. V knjigi je prvič objavljen seznam intervencij, pri katerih je sodeloval, predstavlje-

ni pa so tudi dokumenti o sodnem procesu po vojni in dokumenti o zahtevi za obnovo procesa leta 1995. Vrhovno sodišče je oktobra 2007 razveljavilo sodbo Vojaškega sodišča, s katero je bil škof Rožman obsojen na odzem prostosti za 18 let in izgubo političnih in državljanskih pravic deset let po prestani kazni.

Avtorica je na okrogli mizi predstavila točke obtožbe, ki so bile vzrok za objavo dokumentov o intervencijah in sodnem procesu. Poudarila je, da je redko katera oseba v slovenskih zgodovini bila predmet toliko različnih laži in podtikanj, kot škof Rožman.

Opozorila je, da se vedno znova pojavljajo lažne trditve, da je bil škof obtožen sodelovanja z okupatorjem in trditve, da je interveniral samo pri ljudeh, ki so kasneje šli med domobrance. „Delovanje škofa ne moremo razumeti, če ne upoštevamo razlogov za stike z okupatorjem.“ Poudarila je, da se zavzemal za vsakogar, ne glede na njegovo prepričanje. „Škof komunizma ni odklanjal iz političnih, pač pa iz verskih razlogov,“ je še povedala Tamara Greisser-Pečar.

Katoliška Fakulteta za poslovne vede

Dekanica dr. Kavčič in škof msgr. Jamnik

V prihodnjem študijskem letu bo začela delovati Fakulteta za poslovne vede, prva fakulteta nastajajoče slovenske katoliške univerze. Ustanovitelj fakultete je Katoliški inštitut, ki ga je vzpostavila Slovenska škofovska konferenca. Po triletnem bolonjskem študijskem programu bo diplomant pridobil javno veljavni naziv diplomirani ekonomist. Prednosti omenjenega študija so na posebnem srečanju izpostavili predstavnik Svetom RS za visoko šolstvo, podaja celovito znanje s področja poslovnih ved in ekonomije, vključno s temeljnimi načeli pravnega reda in večin komuniciranja z javnostjo. Posebnost programa je aktivno vključevanje humanističnih vsebin s poudarkom na etiki in družbeni odgovornosti, so sporočili s Slovenske škofovske konference.

Dekanica fakultete bo redna profesorica Univerze v Ljubljani s področja poslovnih ved in ekonomije Slavka Kavčič, izobraževanje pa bo potekalo predvsem na Krekovem trgu 1 in na Ciril-Metodovem trgu 9 v Ljubljani.

Kot poudarjajo na škofovski konferenci, bo pravni status študentov fakultete v celoti enak statusu študentov, vpisanih na državne univerze. Študentje bodo lahko uporabljali bone za prehrano, napotnice za delo/zavarovanje, lahko bodo kandidirali za pridobitev prostih mest v študentskih domovih ter za dodelitev državnih in kadrovskih stipendij.

Šolnina za posamezni letnik študija bo znašala 2400 evrov. Po uspešno končanem prvem letniku študija se bodo študentje lahko potegovali za posebne akademske ali poklicne stipendije, ki krijejo stroške študija in dejavno usmerjajo v razvoj kariere.

Mednarodno sodelovanje Fakultete za poslovne vede bo potekalo v okviru Mednarodne zveze katoliških univerz in drugih priznanih visokošolskih zavodov v EU, Ameriki, Aziji, Afriki in Avstraliji. Študentje bodo del študijskih obveznosti lahko opravljali tudi v tujini.

Pogoj za vpis je opravljena matura ali poklicna matura z opravljenim izpitom iz enega od maturitetnih predmetov, z vsakim prijavljenim kandidatom pa bo vodstvo fakultete opravilo informativni razgovor.

Fakulteta razpisuje 50 prostih mest, med obveznimi predmeti študijskega programa pa so med drugim tudi filozofija in religija, človekove pravice in dolžnosti ter poslovno komuniciranje.

VTISI IZ SLOVENIJE

Podelitev Tischlerjeve nagrade

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

Tischlerjeva nagrada je odmeven dogodek. Poimenovali so jo po ustanovitelju Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) in „očetu“ Slovenske gimnazije v Celovcu Jošku Tischlerju, NSKS in Krščanska kulturna zveza (KKZ) pa jo podeljujeta kulturnim in političnim delavcem ter delavkam, ki s svojimi prispevki bogatijo zakladnico slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

In odmeva ne samo na Koroškem; po celem slovenskem etničnem ozemlju. Žal ne poznam podatkov o prejšnjih podelitvah, a se mi zdi, da je letošnja bila deležna izredno velike pozornosti. V katerem kolik mediju, pa naj bo tiskani, avdiovizualni ali elektronski, je bilo zaznati novico o njej. Domača celovška Nedelja je namenila naslovnicu in še štiri strani v notranjosti letošnjih dobitnikov nagrade (lahko preberete na www.nedelja.at).

Zato je tudi v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu primanjkovalo prostora za vse, ki so se hoteli osebno udeležiti slovesnega dogodka in biti blizu „naše Bernardke“, kot jo je ljubkoče naslavljil predsednik NSKS Karel Smolle. Tisti „naše“ bi zelo lahko izvral incident v Sloveniji v svetu, saj - čigava je Bernarda Fink! Pa ni bilo hujših reakcij, saj je bilo hitro razvidno, da si je slavljenka znala pridobiti srca v vseh treh Slovenijah - izseljenški, zamejski in matični - in si s tem pridobila tudi pravico do prav toljkih domovin.

Nagrado podeljujeta NSKS in KKZ, torej je do besede prišel tudi predsednik organizacije, omenjene na drugem mestu dr. Janko Zerzer. Če je Smolle pozdravil navzoče in imel govor v prijetnem, bolj sproščenem, neformalnem ali neslovesnem tonu, je med prvimi stavki Zerzerjevega govora bilo čutiti, da bo on bolj protokolaren. Ne sodi dneva pred večerom!, bi si moral reči. Ubral je družinsko,

prijateljsko, skoraj intimistično struno in s prisrčnimi besedami orisal dogodek, ki so Bernardo pripeljale v koroški objem. Izredno zgovorna je tudi strnjena razlagali utemeljitev, zakaj je 31. Tischlerjevo nagrado dobila Bernarda Fink: „za njeno izjemno umetniško silo, s katero osrečuje na neštetih pevskih nastopih po vsem svetu ljubitelje glasbe in je kljub svetovnemu slovesu ostala skromna in glasbeno tesno povezana s svojo novo domovino Koroško.“

Skrumnost je prišla na dan tudi v izjavi, da se ji zdi, da je nagrada prišla prezgodaj, saj ima namen še dolgo ponosati slovensko pesem v svet. Bernarda se je v zahvali oddolžila tudi tako, da je nagrado posvetila „možem in ženam, ki na tihem delujejo za slovensko skupnost na Koroškem, a nagrade nikdar ne bodo prejeli.“

Prireditev je imela tudi glasbene točke, da so besede potem izzvenele bolj sočno. Dve koroški pesmi je zapel

Inzkovi ga. Marinka, dr. Zdravko, Bernarda in Simon. Manjaka je Valentina, na študiju v ZDA

Cerkveni pevski zbor iz Sveč, kjer imajo Inzkovi svojo domačijo, Janez Gregorič na kitaro in Kristijan Filipič na prečno flauto pa sta zaigrala nekaj melodij.

Pri tem večeru so prejeli nagrade tudi zmagovalci in zmagovalke letosnjih govorniškega in literarnega natečaja, ki jih prav tako podeljujeta obe organizaciji.

GB

Nagrajenci Karel Smolle, Bernarda in dr. Janko Zerzer

Prešernove Poezije in Martin Krpan

Pred kulturnim praznikom 8. februarja so iz Mladinske knjige sporočili, da so ponovno izdali dve slovenski literarni klasiki. Novo preobleko sta dobili Levstikov Martin Krpan z ilustracijami Toneta Kralja in Prešernove Poezije s spremno študio Igorja Grdine.

Martin Krpan je ena izmed prvih slovenskih umetnih pripovedk. Levstik jo je napisal leta 1858 in od takrat naprej zavzema pomembno mesto v slovenski literaturi. Delu so poseben pečat dali tradicionalna snov, ljudski jezik, tekoča pripoved in družbena kritičnost. Lik glavnega junaka je skozi čas postal simbol moči, poguma, odločnosti in zvitnosti.

Martin Krpan je doživel številne likovne, gledališke in glasovne interpretacije. Prvi ga je leta 1917 ilustriral Hinko Smrekar, tokratna miniaturna izdaja pa vključuje ilustracije Toneta Kralja iz leta 1954. Njegova upodobitev je daleč najbolj znana in v več kot 200.000 izvodi velja za najuspešnejšo slovensko slikanico vseh časov.

Levstikovi najbolj znani deli sta poleg omenjenega še potopis s književnim programom Popotovanje od Litije do Čateža in pravljica Kdo je napravil Vidku srajčico.

Novo izdajo v mehki vezavi so doživele tudi Poezije največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Objavljene so v celoti, vključno z Zdravljico, sprembla pa jih študija Igorja Grdine.

Dolenjska občina Šentrupert namenava v prihodnjih treh letih uresničiti projekt parka kozolcev oz. muzeja tovrstne podeželske stavbne dediščine.

Glavnino del zanj naj bi opravili prihodnje leto, letos pa naj bi pripravili vse potrebno za uresničitev dobrih 600.000 tisoč evrov vredne naložbe, za katere ima občina že zagotovljeno polovico denarja. Po besedah župana občine Šentrupert in arhitekta Ruperta Goleta ima občina polovico denarja zagotovljeno iz evropskih nepovratnih sredstev, preostanek pa bo iz različnih virov, tudi s pomočjo domačih in evropskih razpisov, zagotovila sama.

Kot je dejal, želijo park, ki bi postal glavna turistična zanimivost Mirnske doline, vpisati med Unescovo stavbno dediščino, vse pa se je začelo, ko so reševali in rešili Simončičev topolar na Bistrici, edini spomenik državnega pomena med kozolci.

Občina je omenjeni topolar, delo mojstra Janka Gregorčiča oz. po domače Miklavžinovega Janka, odkupil od tamkajšnjega turističnega društva, kot prvega pa ga bodo prestavili v novi park v južnem delu Šentruperta, kjer mu bodo namenili posebno pozornost.

Sprva naj bi v park vključili deset do petnajst kozolcev in morda njihovo število sčasoma povečali, z njimi pa bi ponudili streho tudi obiskovalcem raz-

ličnih prireditev s pridihom etnologije, pojasnjuje Gole. Kot je opozoril, je park kozolcev nujen, saj ta slovenska in svetovna arhitekturana posebnost

Kozolec topolar na Bistrici pri Šentrupertu, ki naj bi bil kar najlepši kozolec te vrste v Sloveniji.

pospešeno propada, park pa priložnost za njihovo rešitev ponuja v okolju Mirnske doline, kjer po njegovi oceni stojijo najlepši in najbogatejši slovenski topolari.

V parku bi ponudili tudi različne izobraževalne programe na temo priprave in obdelave lesa, s čimer bi nastal obrtniški center znanja in obdelave lesa. Da bi nastajajočemu parku dodali strokovno podporo, pa je občina predlagala ustanovitev strokovnega sveta.

V ta svet, ki se naj bi v kratkem sestal in določil smernice razvoja parka, so povabili ugledna slovenska imena s področja etnologije, arhitekture in lesarstva, član sveta pa bo tudi domači župan Gole.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

V treh tednih naših počitnic se pravzaprav ni veliko spremnilo na argentinskem političnem odru. Lahko naštevamo razne dogodke, krizne izbruhe in zaplete, a bistvo ostaja vedno enako: vlada vztraja na začrtani poti, opozicija pa vztrajno skuša zavirati to delovanje in obtožuje vladne može (in žene) nepravilnega postopanja in korupcije.

Ko se bliža zaton. Vse kaže, da sedanja vlada nenehno izgublja na priljubljenosti in se sooča z rastotimi težavami. Vzrok je zelo jasan: kirchnerizem nikdar ni imel jasnega razvojnega načrta. Jahal je na grebenu svetovnega gospodarskega stanja, ki je bil ugoden za Argentino. Izredno pozitivna zunanjetrgovska balanca in zagon davkov na izvoz poljedelskih pridelkov je zagotovljal polno blagajno, iz katere sta se cedila med in mleko subvencij, ki so zagotovljale socialni mir. Ko je svetovna kriza trenutno pretresla to strukturo, se je stemnilo. Danes sicer država znova raste, izvoz si je opomogel, a položaj je že tako zavožen, da ni mogoče več preusmeriti ladje na pravo pot. Usahnili so tudi dodatni viri financiranja, potreba subvencij tega sistema pa nenehno raste. Zato je že decembra vlada skušala uporabiti presežke deviznega fonda Centralne banke. Upor tedanje predsednika te ustanove (Martin Redrado) je položaj postavljal na glavo. Čeprav je potem Redrado odšel, ker tudi ni imel zaslombe v parlamentu (celo podpredsednik Cobos je volil za njegovo odstranitev), se mir ni vrnil. Ko ga najbolj potrebujejo, je zmanjkalo denarja.

Notranje težave. Vlada sedaj pričakuje, da bo kongres omogočil uporabo deviznih sredstev. To je bilo odločeno z dekretom „potrebe in nuje“ (DNU) predsednice. Dejstvo je, da po ustavi tak dekret dobi polnomočno veljavo, če ga potrdi vsaj ena od obeh parlamentarnih zbornic. Vlada je upala na senat, a številke na kažejo najbolje. Zato je te dni opozicija obtožila, da hoče vlada izrabiti „parni“ legalne praznine. Ko bi druga sodna zbornica sprejela vladno pritožbo, senat pa se še ne bi izjavil, bi vladu v okviru dekreta „preselila“ zadevni denar v slavni „fond dvestoletnice“. Možna negativna razsodba senata bi prišla prepozno. Zato, in predvidevajoč prihodnje podobne situacije, opozicija že govori o zakonu, ki naj popravi abnormalno stanje: da je predsedniški dekret neke vrste „nadzakon“, ker potrebuje potrditev ene same zbornice. Izvršilna oblast ima tako legislativno prednost nad zakonodajno. A, mimo tega, se glavna težava vlade

pojavlja znotraj njenih političnih struktur. Peronizem se že javno upira v provinci Buenos Aires. Krajevni in okrajni veljaki že ne prenesajo diktatora bivšega predsednika, ker smatrajo, da jih pelje v hud poraz na prihodnjih volitvah. Poletna srečanje so to pokazala in sejejo dvom in jezo v predsedniški rezidenci v Olivosu.

Inflacija in protesti. Meseca januarja in v začetku februarja se je precej razplasta inflacija. Čeprav vladna ugotovitev za prvi mesec kaže le 1%, vse privatne raziskave porast cen postavljajo nad 2 odstotka. V tem prednjaci meso, ki se je zadnje čase izredno podražilo. Predsednica zoper javno napada kmete, češ, da pridržujejo goved na poljih, ki so po deževni dobi zeleni, da tako živino bolj zredijo in seveda več zaslužijo, kar je do neke mere res. A celo iz levice so ji odgovorili, da je vse le posledica napačne vladne politike do poljedelske in živinorejske dejavnosti. Kako si sicer moremo razlagati, da je danes manj glavne goveje živine kot pred 30 leti. Primer je tudi sosednji Urugvaj, ki sicer koraka že v drugi mandat levičarske vlade, pa je v tem oziru v bistveno boljšem položaju kot pa Argentina. To je tudi izobil prihodnji predsednik sosednje države, bivši gverilec Mujica, ko je povabil argentinski kapital v Urugvaj, češ, da ga tam „ne bodo zaplenili“. Razumljivo je, da je poslabšano socialno stanje povzročilo vrsto protestov. Na dnevnem redu so izgredi in blokade cest, medtem ko se sindikati pripravljajo na zasedanja paritetnih komisij za povisanje plač. Glavni tajnik CGT Hugo Moyano je naprej odločno napadel rastotočo inflacijo, potem pa vse precej omilil. Ni pametno podpreti mostu, ki ga trdno veže na vlado in mu omogoča cvetoče sindikalne in osebne ugodnosti.

Opozicijski ravn. Stranke in veljaki na opozicijskem bregu ne najdejo skupne točke. Včasih je kar žalostno, kako se med sabo kregajo in zmerjajo, kar seveda koristi le vladni. Zadnji primeri so v prvo vrsto teh spopadov postavili podpredsednika Cobosa, ki se v hitrem maršu vraca v radikalizem, in vodijo zmerje levičarske povezave Eliso Carrió. Obtožbe padajo že na področje osebnega nespoštovanja, kar postavlja velik vprašaj na prihodnost, ko bo morala vsa opozicija nastopiti povezano, da bo lahko premagala kirchnerizem. Drugi, ki se vrača v prve vrste javne pozornosti, je senator Reutemann. Čeprav se še ni izrekel glede predsedniške kandidature, mnogi smatrajo, da bo eden izmed resnih tekmecev leta 2011.

Nagrajenci Karel Smolle, Bernarda in dr. Janko Zerzer

datkov o prejšnjih podelitvah, a se mi zdi, da je letošnja bila deležna izredno velike pozornosti. V katerem kolik mediju, pa naj bo tiskani, avdiovizualni ali elektronski, je bilo zaznati novico o njej. Domača celovška Nedelja je namenila naslovnicu in še štiri strani v notranjosti letošnjih dobitnikov nagrade (lahko preberete na www.nedelja.at).

Zato je tudi v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu primanjkovalo prostora za vse, ki so se hoteli osebno udeležiti slovesnega dogodka in biti blizu „naše Bernardke“, kot jo je ljubkoče naslavljil predsednik NSKS Karel Smolle. Tisti „naše“ bi zelo lahko izvral incident v Sloveniji v svetu, saj - čigava je Bernarda Fink!

Pa ni bilo hujših reakcij, saj je bilo hitro razvidno, da si je slavljenka znala pridobiti srca v vseh treh Slovenijah - izseljenški, zamejski in matični - in si s tem pridobila tudi pravico do prav toljkih domovin.

Nagrado podeljujeta NSKS in KKZ, torej je do besede prišel tudi predsednik organizacije, omenjene na drugem mestu dr. Janko Zerzer. Če je Smolle pozdravil navzoče in imel govor v prijetnem, bolj sproščenem, neformalnem ali neslovesnem tonu, je med prvimi stavki Zerzerjevega govora bilo čutiti, da bo on bolj protokolaren. Ne sodi dneva pred večerom!, bi si moral reči. Ubral je družinsko,

Prešernove Poezije in Martin Krpan

Pred kulturnim praznikom 8. februarja so iz Mladinske knjige sporočili, da so ponovno izdali dve slovenski literarni klasiki. Novo preobleko sta dobili Levstikov Martin Krpan z ilustracijami Toneta Kralja in Prešernove Poezije s spremno študio Igorja Grdine.

Martin Krpan je ena izmed prvih slovenskih umetnih pripovedk. Levstik jo je napisal leta 1858 in od takrat naprej zavzema pomembno mesto v slovenski literaturi. Delu so poseben pečat dali tradicionalna snov, ljudski jezik, tekoča pripoved in družbena kritičnost. Lik glavnega junaka je skozi čas postal simbol moči, poguma, odločnosti in zvitnosti.

Martin Krpan je doživel številne likovne, gledališke in glasovne interpretacije. Prvi ga je leta 1917 ilustriral Hinko Smrekar, tokratna miniaturna izdaja pa vključuje ilustracije Toneta Kralja iz leta 1954. Njegova upodobitev je daleč najbolj znana in v več kot 200.000 izvodi velja za najuspešnejšo slovensko slikanico vseh časov.

Levstikovi najbolj znani deli sta poleg omenjenega še potopis s književnim programom Popotovanje od Litije do Čateža in pravljica Kdo je napravil Vidku srajčico.

Novo izdajo v mehki vezavi so doživele tudi Poezije največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Objavljene so v celoti, vključno z Zdravljico, sprembla pa jih študija Igorja Grdine.

SAN JUSTO

Doživetje božiča v Našem domu

„Božje Dete se porojeva zate, zame, za ves svet ... Vedno znova, spet in spet ...“

Doživetje božiča se v Našem domu pravzaprav prične s pripravo na ta veliki praznik, katerega se vsako leto otroci Balantičeve šole

veselijo. Prične se z duhovno mislijo našega župnika p. Alojzija Kukovice in med tem ko je na razpolago za spoved, se zbrana skupina otrok zatopi v razmišljajujočem božičnem skrivenosti in veselju. Vodila je srečanje ga. Irena Urbančič Poglajen sodelovanjem gdč. Angelce Klanšek, ki je otrokom podarila pripoved o legendi božične smreke. Povest se je našim malim globoko vtisnila. Med razmišljjanjem o tem kaj in zakaj praznujemo, je bilo veliko prepevanja božičnih narodnih in sodobnih pesmi. Za petje so skrbele Anica Mehle, Kristina Škvarča Šenk in Marija Krajnik Štrubelj. Za zaključek so otroci pred pripravljenimi jaslice in božično drevesce Jezušku zaupali darovane žrtvice, skele in dobra dela, da bi njihov božič bil čim lepše doživet.

Na dan Jezusovega rojstva, 25. decembra, smo se pa vsi sanhuški rojaki zbrali - kot že 60 let zaporedoma - v katedrali pri slovenski sv. maši, ki jo je daroval pater Alojzij Kukovica ob spremstvu velikega števila ministrantov. Mašo je z ubranim petjem oblikoval Mešani pevski zbor San Justo, ki ga vodi prof. Andrejka Selan Vombergar. Berili sta brala Irena Urbančič Poglajen ter Karel Groznik, psalm Erik Oblak, darove so oltarju približali botra doma ga. Mici Malavašič Cassullo ter Ciril Oblak; v imenu otrok, ki so se udeležili božične priprave, sta Katja Urbančič in Jan Fekonja skupaj s kruhom in vinom ponesla na oltar vsa dobra dela, ki so jih sklenili na srečanju v znamenju priprave na božič.

Po končani sveti maši smo si že segali v roke v pozdravu z željo srečnega in veselega praznika. Že v prostorih Našega doma, v glavnih dvoranih, so nas lepo okrašene mize privabile naj sedemo in prisluhnemo božični akademiji.

Navzoče je nagovorila Ivana Tekavec ter povabila predsednika Doma za božični pozdrav. Prof. Karel Groznik je izrekel pozdrave v imenu vseh organizacij, ki v Našem domu redno delujejo, to so: slovenska šola Franceta Balantiča, Skupina mladcev in mladenk, Slovenska dekliska organizacija, Slovenska fantovska zveza, Zveza slovenskih mater in žena, pevski zbor Zvezne mater in žena, Farni odbor, Mešani pevski zbor San Justo, folklorna skupina Mladika, Gledališki odsek, Društvo upokojencev ter glavni odbor Našega doma. Takoj po voščilu je zastor razgrnil čudovito betlehemske sceno...

Vesela novica novorojenega Odrešenika je preplavila svet. A v jaslih naš Jezušek leži nebogjen, ubog. Od daleč in blizu se mu prihaja klanjati ...

V središču scene smo zagledali mlado sveto družino (Mirjam Mehle in Diego Altini ter njuna otroka: sinček Martin in majhna Jana, angelček pri

Ježušku). Angeli in pastirji, revni in bogatejši, kdor je zvedel, da Dete božje v revnih jaslih leži, je prinesel dar za olajšavo Ježušku in trpeči božji Materi.

Vrstili so se razni stani in poklici, ki so iz ljubezni do Novorojenega prinašali darove ter se mu poklonili in ga počastili. Tako smo zasledili mizarjev dar novih, mehkejših jasli; od šivilje sveže srajčke; tišlar je poskrbel za zibelko, da ne bi Dete v mrzlih večerih od mraza trepetalo, perica je srčno obljudila snežnobelo oblekico; čevljar bo pa čeveljčke izdelal, da bi Detetu bodic obvaroval nožice, saj slutil je, da bo Njegova pot trda in težka; pastir je pa novo piščal urezal in podaril Detetu za god, da bo glasba zvenela od vzhoda v zahod. Skupinska recitacija in petje otroškega pevskega zbor

Franceta Balantiča, ki ga vodita Marija Krajnik Štrubelj in Kristina Škvarča Šenk in MPZSJ, ki ga vodi prof. Andrejka Selan Vombergar, so prepletali nastop vlog, ki so Ježušku prinašali darove. Poezije Božični večer - Pavel Berden, Veš li - Jakob Šešenko, Božje Dete - Ivana Kampuš, Za vedno - Berta Golob. Vloge so odigrali Katerina Javoršek, Barbara Kržišnik, Nace Kržišnik, Gabi Malovrh, Cecilija Malovrh, Mikaela Oblak, Marta Petelin, Mikaela Puntar, Niko Puntar, Marko Šenk, Maksi Trpin, Anika Urbančič, Cecilija Urbančič, Andrej Vombergar, Marjan Vombergar in Danilo Žgajnar.

Zamisel programa je bilo delo Ivane Tekavec, za režijo je bil odgovoren Blaž Miklič, sceniski prostor je bila zamisel Toneta Oblaka, za izvedbo scene je poskrbel Claudio Selan z možmi in fanti ND, obleke in maskiranje so poskrbele Veronika Kržišnik, Mirjam Oblak ter Danica in Veronika Malovrh; za luči in zvok je poskrbela zvesta skupina, ki jo sestavljajo Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak in Aleks Puntar.

Žive jaslice smo zaključili, ko smo vsi navzoči zapeli Sveta noč.

Med letom smo tudi čakali priložnost, da bi izročili priznanje mlademu članu Našega doma, a zaradi obveznosti se ni mogel redno udeleževati prireditev. Zato smo izkoristili praznični dopust mladega športnika Kristjana Poglajna, da mu za uspešno delovanje na športnem področju izročimo plaketo s čestitko, saj je s svojim odličnim nastopom popeljal argentinsko reprezentanco oddobje prvič na podij v svetovnem prvenstvu, ki se je letos odigralo v Indiji.

Po izročitvi zaslужnega priznanja, smo povabili našega dragega dušnega pastirja, p. Alojzija Kukovico, da blagosloví skupni zajtrk. Mladina je že delila toplo kavo in sladke potice, ki so jih žene in matere ND napekle. Dopoldan smo še naprej preživeli v božičnem prazničnem vzdušju s prepričanjem, da „Božje Dete se porojeva zate, zame, za ves svet... Vedno znova, spet in spet...“ mit

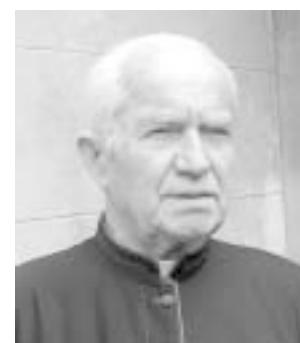
Ljubljanska univerza napreduje

Univerza v Ljubljani se je na mednarodni spletini lestvici svetovnih univerz (Webometrics Ranking of World Universities) uvrstila na 155. mesto. Na lestvici evropskih univerz je ljubljanska univerza na 41. mestu, v primerjavi z univerzami držav srednje in vzhodne Evrope pa na drugem mestu, so sporočili z ljubljanske univerze.

Kot so še zapisali, si je Univerza v Ljubljani v primerjavi z lanskim letom močno povečala ugled v mednarodnem visokošolskem prostoru. Januarja lani je bila namreč na 225. mestu, julija lani na 202., januarja letos pa na 155. mestu.

Univerza v Mariboru je na tej lestvici uvrščena na 512. mesto, Univerza na Primorskem na 2463., Univerza v Novi Gorici pa na 3422. mesto.

Umrl je g. Jože Guštin

V nedeljo, 24. januarja zvečer je v duhovniškem domu na Floresu, Buenos Aires, umrl izseljeni duhovnik prelat Jože Guštin. Žalostna vest je prizadela številne rojake, ki so pokojnika poznali, imeli radi, in se ga spominjali kot dobrega duhovnika, vedno pripravljenega pomagati vsakomur, ki bi kaj potreboval.

Pokojnik je bil rojen 17. aprila 1919 na Mokrem polju pri Št. Jerneju na Dolenjskem v verni slovenski družini, v kateri je bilo 12 otrok. Nadarjenega fanta so starši poslali v novomeško gimnazijo, na kateri je maturiral leta 1939. Vstopil je v ljubljansko bogoslovje ter se kot bogoslovec leta 1943 priključil domobrancem. Ob strani rev. dr. Franca Blatnika je deloval na prosvetnem področju v štabu novomeške domobranske skupine. Na protikomunistični strani so bili tudi pokojnikovi bratje Janez, Franc in Ciril. Brat Janez je že leta 1942 postal žrtev komunističnih morilcev. Brata Franca so leta 1945 komunisti najprej obsodili na smrt, nato mu pa kazeni spremenili v 20-letno ječo, brat Ciril, ki živi v Franciji, je pa prebil tudi dalj časa z pokojnikovim očetom v komunističnih ječah.

Jože Guštin je bil v duhovnika posvečen 19. maja 1945 v Krki na Koroškem. In prav to dejstvo, da je bil tik pred posvetitvijo, ga je rešilo, da ni bil z ostalimi domobranci vrnjen komunistom. Po novi maši je bil tri leta kaplan v Šmihelu pri Pliberku, nato je emigriral v Čile ter je štiri leta deloval v dušnem pastirstvu v škofiji Temuco. Po prihodu v Argentino je leta 1952 prevzel kaplansko mesto pri sv. Ignaciju v Buenos Airesu, kjer ga je spoznal pok. kardinal Copello ter ga imenoval za svojega osebnega kaplana. Na tem položaju ga je potrdil tudi Copellov naslednik buenosaireski nadškof kardinal dr. Caggiano ter ga imenoval še za svojega osebnega tajnika.

Poleg tega položaja je deloval v duhovniški službi argentinske zvezne policije, kjer je v težki dobi imel mesto glavnega kaplana.

Izredno delavnost je pokojni razvijal s svojim apostolatom za duhovno in gmotno pomoč moralno padlim dekletom v Buenos Airesu. Za duhovno in telesno rešitev izgubljenih deklet je ustanovil posebno organizacijo. Poleg vsega tega je dolgo let neumorno delal tudi v apostolatu Marijine legije ter Njune duhovniške službe, ki je ob vsaki urri ponocni na razpolago za duhovno pomoč umirajočim v Buenos Airesu.

Vse to ogromno delo ga pa ni oviralo, da se ne bi dejavno udeleževal tudi v slovenski organizirani skupnosti. Bil je slovenski katehet v šolskem tečaju Ivana Cankarja v Berazategui in duhovno oskrboval tamkajšnjo skupnost še dolgo potem, ko je formalno delovanje Doma že prenehalo. Bil je tudi kurat pri DSPB Tabor. Mnogi se ga spominjajo ob pobožnostih svetih ur na prve petke v naših skupnostih, ko je bil vedno na razpolago za sveto spoved. In še bi lahko naštevali.

Po osamosvojitvi naše domovine se je za nekaj časa vrnil v Slovenijo, predvsem v misiji Marijine legije, a se kmalu znova pojavit med nami in nadaljeval svoje delo med argentinskimi in slovenskimi verniki.

Bog mu je postavil na pot hude preizkušnje. Počasi je izgubljal vid; na koncu je popolnoma oslepel. Pojavile so se tudi druge težave. Zato je zadnja leta preživel v domu za ostarele in prizadete duhovnike na Floresu, kjer je Bogu posvečal svoje trpljenje. V kapeli tega doma je bila tudi pogrebna maša, ki jo je vodil naslovnik floreške vikarije, škof msgr. Luis Alberto Fernández. Somaševalo je več duhovnikov, med njimi Slovenska župnik Franci Cukjati in Jože Repovž SDB. G. Cukjati se je s toplimi besedami poslovil od pokojnika, ko je orisal njegovo življenje in delo.

Zapustil nas je dober duhovnik, priča težkih dni slovenske in argentinske zgodovine, saj je deloval na buenosaireski nadškofiji za časa požiga kurije in cerkva leta 1955. Odšel je k Bogu po zasluzeno plačilo. Najpočiva v miru!

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Vztrajnost

Kdor bo vztrajal do konca, ta bo zveličan, pravi Sveti pismo.

Samo vztrajnost v dobrem nam zagotavlja uspehe. To velja za študiju, v molitvi in na vseh poljih človekovega udejstvovanja. Ko se učimo tujih jezikov, je vztrajnost nujno potrebna. Zgled v tem nam je na primer papež Pij XII., ki se je učil ruskega jezika pri 80 letih svojega življenja.

Vsi veliki uspehi človeštva so sad vztrajnosti. Jezus je vztrajal v svojem poslanstvu, kljub tolikemu nasprotovanju političnih in verskih neprijateljev. Vztrajal je tudi takrat, ko je vprašal svoje učence: ali hocete tudi vi oditi. Bil je pripravljen ostati sam, a vztrajati do konca, vse dokler ne odresi človeštva.

Vztrajnost ni vedno lahka. Jezusa je ta drža stala smrt na križu. Potreben je imeti zelo veliko in trdno vero. Dostikrat zahteva celo pozabavo samega sebe, ko je treba misliti na druge. Od človeka zahteva veliko dela in mnogih žrtev. Lažje je vztrajati v delu in v dobrem, če v tem najdemo dobre zglede in ljudi, ki se temu posvečajo.

Vztrajnost predpostavlja stalno borbo, da se človek ne ustraši in ne naveliča. V veliko težavo so nam tisti, ki se za to ne menijo, ki ne delajo in vse pričakujejo in zahtevajo od drugih.

Vztrajnost mnogih, starejših in mlajših, je povzročila tako imenovani „slovenski čudež“ v Argentini. Domovi, tečaji, organizacije, šolstvo, zbori in vse ostalo, kar nas odlikuje, je delo slovenske diaspre.

Vztrajnost se nikdar ne konča. Ne vemo, kje je njen konec. Mislim, da dokler nam Bog daje moči.

Vzdržali smo v mnogo težjih časih in okoliščinah, ker smo se vedno zatekali k Njemu, ki nam daje moč. Prejemali smo jo z višave. Če bomo to delali še naprej, nam ne bo težko vztrajati do konca.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLABO, A BOLJE

Kar 80 odstotkov Slovencev meni, da je gospodarski položaj v Sloveniji slab, kaže nacionalno poročilo o rezultatih jesenske javnomenjske raziskave Eurobarometer. Slovenci so precej črnogledi tudi glede prihodnjega gospodarskega položaja Slovenije, a obenem še vedno ostajajo najbolj zadovoljni z življenjem med novimi člancami EZ.

GOSPODARSKO KRIZO PLAČUJEJO SLOVENSKE MANJSINE

Madžarska televizija je z novim letom močno okrnila edino oddajo v slovenskem jeziku, ki je namenjena porabskim Slovencem, Slovenske utrinke. Ustvarjalcem oddaje, ki jo pripravljajo že 17 let, na sporedu pa je vsakih 14 dni, so sredstva zmanjšali kar za polovico. V Uradu Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu so izrazili zaskrbljenost nad okrnjenjem. Poudarili so, da ne morejo pristati na argument, da je razlog za krčenje oddaje Slovenski utrinki varčevanje. Po njihovem so take poteze v nasprotju tako z dogovori obeh vlad z novembra lani kot tudi s sklepi mešane komisije, ki je sredi novembra lani zasedala v Lendavi.

Predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek pa pričakuje, da bo vlada pod vodstvom Boruta Pahorja odločneje stopila na stran slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in še posebej na Madžarskem. V ta namen je Pahorju in zunanjemu ministru Samuelu Žbogarju poslal tudi javno pobudo.

STO TISOČ BREZPOSELNIH

Ob koncu januarja je bilo na Zavodu RS za zaposlovanje prijavljenih 99.591 brezposelnih oseb. V primerjavi z decembrom 2009 je bila brezposelnost večja za tri odstotke, v primerjavi z januarjem 2009 pa za 34,7 odstotka, so sporočili z zavoda. Januarja se je na zavod na novo prijavilo 10.650 brezposelnih oseb, kar je 26,3 odstotka več kot decembra 2009 in 17,4 odstotka manj kot v lanskem januarju.

ČRNA KRONIKA ZA RUMENI TISK

Trije psi bulmastifi so v Oražnovi ulici v Ljubljani napadli njihovega lastnika in mu prizadeli rane, zaradi katerih je na kraju umrl. Psi so že leta 2006 napadli človeka in bi jih morali „evtanizirati“, kot sedaj pravijo. Vendar je lastnik, zdravnik Sašo Bečirovič poiskal advokate in s pomočjo vplivnih ljudi pri oblasti dosegel, da so mu pse vrnili, čeprav so bili izvedeni soglasni, da psi ne smejo ostati skupaj, ker lahko napadajo v krdelu. Še na kraju napada so policisti in veterinari uspavali in nato ubili napadalne pse. Po Bečirovičevi smrti pa se je dognalo, da je bilo vmes še marsikaj, kar buri fantazijo spolnim sadistom in polni rumeni tisk po Sloveniji in tudi drugod po svetu.

PO SVETU

HRVAŠKA

Hrvaška premierka Jadranka Kosor je na sedežu vlade v Zagrebu na poslovilno srečanje sprejela predsednika države Stipeta Mesiža, ki bo v četrtek sklenil drugi petletni predsedniški mandat. Tako Kosorjeva kot Mesiž sta poudarila, da sta bila zadovoljna s sodelovanjem med vladnim kabinetom in uradom predsednika. Kosorjeva se je zahvalila Mesižu za izjemno korektno in kakovostno sodelovanje ter poudarila, da bo Mesiž tudi po 18. februarju ostal dejavnik političnega in družbenega življenja na Hrvaškem.

UKRAJINA PO VOLITVAH

Ukrainska premierka Julia Timošenko, poraženka predsedniških volitev v Ukrajini pred tednom dni, je v svojem prvem odzivu na volilne izide dejala, da ne priznava Viktorja Janukoviča za novega predsednika. Napovedala je še, da bo rezultat volitev izpodbjala na sodišču. Na volitvah so se po njenih besedah dogajale nepravilnosti. Po njenih besedah Janukovič ni bil legitimno izvoljen in tudi ne bo postal predsednik Ukrajine. Mednarodni opozovalci so sicer izrazili mnenje, da so bile volitve svobodne in poštene. Ob tem je napovedala, da svojih prirvžencev ne bo pozvala, naj gredo na ulice kot po predsedniških volitvah četa 2004, ko je po zmagi Janukoviča izbruhiла oranzna revolucija.

POTRJENA NOVA EU KOMISIJA

Evropski poslanci so 9. februarja v Strasbourg s 488 glasovi za, 137 proti in 72 vzdržanimi podprli sestavo nove Evropske komisije pod vodstvom Portugalca Josefa Manuela Barrosa. Pred tem je parlament potrdil tudi resolucijo o okvirnem sporazumu z Evropsko komisijo. Zasedanje parlamenta pa se je začelo z nastopom Barrosa, ki se je zavzel za nov način dela v Evropski uniji. To je tudi razumljivo, saj so bili številni poslanci precej kritični do dela Evropske komisije v zadnjem petletnem mandatu.

NOVO LETALO

Rusija je 29. januarja prvič predstavila novo lovsko letalo, ki velja za rivala ameriškega letala F-22. Rusija je letalo

PISALI SMO PRED 50 LETI

DESETLETNICA PEVSKEGA ZBORA V MENDOZOI

Bralcem Svobodne Slovenije je Slovenski pevski zbor v Mendozi že dobro znan. Saj smo vsa leta o njegovem delu in koncertnih nastopih prinašali daljša poročila, iz katerih je razvidno veliko kulturno in narodno vzgojno ter propagandno delo, ki ga je za slovensko stvar ves čas vršil v Mendozi in je v veliki meri pripomogel k lepemu slovesu, ki ga ima slovensko ime v tem mestu, pa tudi v mendoški provinci.

Za 10. letnico zbora je izšla izredna izdaja Glasnika Društva Slovencev v Mendozi s člankom M. B. „Pogled nazaj“. Iz njega povzemamo glavne odstavke (...)

Tako je v njem zapisano: „Ko je prišlo v začetku I. 1949 s skupino rojakov tudi nekaj pevcev in pevk v Mendozo, so se ti takoj zbrali pod vodstvom prof. B. Bajuka in začeli pri domači službi božji peti, sprva sicer „po domače“, ker niso imeli nič not, vendar je bilo med njimi nekaj starih cerkvenih pevcev in pevk, ki so znali svoje glasove z doma; tako je zborček kmalu kar lepo ubrano zadonel, v štiriglasnem stavku. Tako se je začelo v največji preprostosti; vsi pa so imeli najboljšo voljo poleg skromnih zmožnosti.“

„Ko je prišel v juniju istega leta v Mendozo z večjo skupino še rav. Marko Bajuk, je pa prevzel še orglanje. ...“

SLOVENCI V ARGENTINI OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Marka Kremžarja in njegove žene ge. Pavle roj. Hribovšek, se je rodila hčerka. Pri krstu bo dobila ime Veronika. Srečnim staršem naše čestitke.

Svobodna Slovenija, 11. februarja 1960 - št. 6

DR. IVAN AHČIN UMRL

V nedeljo, 14. februarja t. l. se je zaključil boj, ki ga je bojeval eno leto s svojo hudo bolezni dr. Ivan Ahčin. (...)

Že ime je samo povedalo, kaj vse je bil v življenju: duhovnik, časnikar, publicist, vseučiliški profesor, sociolog, ki svojega bogatega znanja in široke razgledanosti po vseh problemih, ki spremljajo človeka, ni sebično hrnil zase, ampak ga dajal vsem rojakom. (...) Bil je močna in vplivna osebnost, katere delovanje se je raztegovalo od slovenskega bogoslovskega, preko Družabne pravde, Svobodne Slovenije in njenega Zbornika-Koledarja ter Duhovnega življenja v Slovensko kulturno akcijo. V vodstvu Slovenske ljudske stranke je bil že skoraj 39 let. (...)

SLOVENCI V ARGENTINI OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V župni cerkvi v Ramos Mejii je bil krščen Matej Janez, sin arhitekta Marjana Eiletza in njegove žene ge. Pavči roj. Maček. V Rosariu pa Marijan sin Marijana Vidmar in njegove življenjske družice ge. Marije roj. Peternel. Srečnim družinam naše čestitke.

Svobodna Slovenija, 18. februarja 1960 - št. 7

razvila v tajnosti v sklopu načrta za modernizacijo ruskih oboroženih sil. Lovec pete generacije, ki ga je proizvedlo podjetje Suhoj, je že opravil preizkusni let. Trajal je nekaj več kot 45 minut, opravili pa so ga v bazi podjetja na ruskem Dalnjem vzhodu. Novo letalo, ki ga je Rusija razvijala od 90. let minulega stoletja, lahko opravlja dolge leta z nadzvočno hitrostjo, hkrati pa lahko napade tudi več tarč. Ruske oborožene sile naj bi ga začele uporabljati leta 2015.

JEDERSKA AMBIČIJA

Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je v Katarju izrazila bojazen, da postaja Iran „vojaška diktatura“. Kot je dejala, iranska revolucionarna garda nadzira podjetja in tako izpodriva vrhovnega vodjo, predsednika, vlado in parlament. Pri tem je poudarila, da Združene države Amerike ne želijo uporabiti vojaške sile proti Iranu, da bi tako zajezile njegove jedrske ambicije, temveč so bolj naklonjene uporabi mednarodnega pritiska prek Varnostnega sveta združenih narodov.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Andrej Fink, Marija Ivana Tekavec, Saši Podržaj, Marko Vombergar in Mojca Jesenovec. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

OTRO PREMIO PARA BERNARDA

Durante el receso, se entregaron los premios Tischler (su nombre hace referencia a una importante personalidad entre los eslovenos de la región de Carintia en Austria) a los trabajadores de la cultura y la política que con sus contribuciones enriquecen los tesoros de la minoría eslovena en Koroška. El premio, en la 31^a edición, fue para Bernarda Fink. La explicación por parte de uno de los presidentes, de las dos organizaciones responsables de la premiación, fue muy elocuente. Entre otros conceptos afirmó que el premio le es entregado a Bernarda por su fuerza artística excepcional con la que alegra en incontables actuaciones a los amantes de la música y que, a pesar de su reputación internacional, sigue siendo modesta y continúa musicalmente vinculada con su nueva nación Carintia. (Pág. 2)

RACCONTO DI ATTIVITÀ

El pasado mes de diciembre estuvo lleno de actividades, algunas de ellas ya han sido publicadas, otras estarán en este número y quizás, en los siguientes. Los jóvenes de San Martín celebraron su día el 13/12/2009 y con ello cerraron el año de las actividades juveniles en el marco del 60º aniversario de sus organizaciones (masculina y femenina). El embajador Avguštin Vivod entregó un reconocimiento del gobierno esloveno por tantos años de trabajo. Como en todo "mladinski dan" hubo torneo de vóley. La jornada tuvo como ganadores al equipo femenino de San Justo y al conjunto masculino de San Martín. El trofeo general se lo llevó el centro esloveno de San Justo. Por otra parte, en la Catedral Santos Justo y Pastor, el coro mixto esloveno de San Justo (dirección: prof. Andrejka Selan Vombergar; técnico vocal: Marcelo Brula) realizó un concierto navideño el pasado 20/12. Para el día del natalicio del Niño Dios se realizó el ya tradicional pesebre viviente en el centro esloveno Nuestro hogar de San Justo. (Págs. 3 y 4)

COMIENZA EL CURSO DE IDIOMA ESLOVENO

En marzo se abrirá la inscripción para el curso de idioma esloveno en la Facultad de Filosofía y Letras de la UBA.

El idioma esloveno se enseñará en grupos de diferentes niveles (1-6), según los años que los alumnos ya llevan cursando y/o según los conocimientos previos de los interesados. Los cupos son limitados (grupos de 20 alumnos máximo).

El curso es anual y es gratuito (los alumnos tendrán que abonar para el material de estudio) y no se requiere ningún requisito especial para la inscripción, con excepción de ser mayor de 18 años. Los alumnos sin conocimientos previos del idioma automáticamente se inscribirán en el nivel inicial. Los alumnos que el año pasado asistieron al curso y rindieron exámenes se inscribirán en el nivel correspondiente. Los alumnos que se están inscribiendo en el curso de esloveno por primera vez y tienen conocimientos del idioma esloveno tendrán que presentarse en el Examen de nivel en los siguientes horarios: lunes 22 de marzo, de 18 a 20 hs., martes 23 de marzo, de 17 a 19 hs. (la información sobre el aula estará publicada en el pizarrón de anuncios de SEUBE en el segundo piso de la Facultad).

La Inscripción para el curso tendrá lugar desde el 01/03 hasta el 23/03 inclusive, en la oficina de la Secretaría de Extensión Universitaria y Bienestar Estudiantil (SEUBE), Facultad de Filosofía y Letras, Puán 480, C.A.B.A. (2º piso, Oficinas 225 y 223), via e-mail (seube@filo.uba.ar) o por teléfono 4432-0606, int. 128. Se precisa dejar el nombre y el apellido, un número de teléfono y la dirección electrónica.

El Inicio del curso será el jueves 25 de marzo para los niveles 2 (de 19 a 20:30) y 6 (de 17:15 a 18:45); el viernes 26 de marzo para los niveles 3 (de 18:45 a 20:15) y 5 (de 17 a 18:30), y el miércoles 7 de abril para los niveles 1 (de 19 a 20:30) y 4 (de 17:15 a 18:45). El Jueves y Viernes Santo (1 y 2 de abril) no habrá clases.

En el caso de cualquier pregunta, no duden en contactarse con la prof. Mojca Jesenovec (mojca@podgana.net).

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države.

Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkocom.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM****TURISMO BLED**

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogatay

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiatrer. Konzultorji v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Započinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar. - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
17. februarja 2010	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,36 US dolar
1 EVRO	1,43 KAD dolar
1 EVRO	5,32 ARG peso

OBVESTILA

ČETRTEK, 18. februarja:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. v Slovenski hiši.

SREDA, 24. februarja: **Prva učiteljska seja**, ob 20. v Slovenski hiši.

Od 26. do 28. februarja: **Duhovne vaje za mladino**

SOBOTA, 6. marca: **Sprejemni izpiti Srednješolskega tečaja R.M.B.**, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 13. marca: **Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša** na S.T.R.M.B. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. marca: **Otvoritev slovenskih osnovnih šol** v Slovenski hiši. Igra „Pika nogavička“ v izvedbi Prešernove šole.

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena je darovala ga. Milka Pezdirc 50 dolarjev v spomin Mateji Hafner. **Bog plačaj!**

SLOVENCI IN ŠPORT**ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE VANCOUVER 2010**

Slovenija je na te igre poslala 47 športnikov, ki bodo tekmovali v 10 panogah. V prvih dveh dneh ni nihče od njih stopil na zmagovalne stopničke, so pa nekateri dosegli lepe rezultate.

4. mesto: Klemen Bauer, biatlon, sprint 10km.

6. mesto: Robert Kranjec, smučarski skoki, srednja skakalnica.

7. mesto: Peter Prevc, smučarski skoki, srednja skakalnica.

9. mesto: Teja Gregorin, biatlon, sprint 7,5 km

KOLIKO SO VREDNE KOLAJNE?

Dobitnica ali dobitnik zlate medalje iz Slovenije na olimpijskih igrah v Vancouveru bo bogatejši za 44.600 evrov. Srebrna medalja je vredna 33.900 evrov, bronasta pa 23.200. Gre za skupno vsoto, ki jo bosta v takih primerih izplačala Olimpijski komite Slovenije in država Slovenije. Omenjene nagrade veljajo za nastope v individualnih panogah. Ob tem odgovorni na Olimpijskem komiteju Slovenije pravijo, da višina denarnih nagrad še ni dokončna. V ekipni konkurenčni se vsakemu članu ekipe izplača nagrada v višini 75 % nagrade v posamični konkurenčni, trenerju športnika pa se izplača nagrada v višini 50 odstotkov nagrade, določene za nosilce olimpijskih medalj v posamični konkurenčni.

ŽENSKI TENIŠKIPOKAL FED

Žreb skupin prvega kroga pokala Fed evroafriške skupine je določil, da se mora Slovenija na Portugalskem meriti z Izraelom, Nizozemsko in Bolgarijo. Kapetan ekipe je bil Iztoka Božič, Slovenijo pa sta zastopali Polona Hercog in Katarina Srebotnik, posamezno in v igri dvojic. In uspeli so: premagali sta Izraelke in Nizozemke, izgubili pa z Bolgarkami. S tem si je Slovenija zagotovila

la prvo mesto v skupini in odločilen dvoboje za dve prosti mesti za uvrstitev v kvalifikacije za svetovno skupino pokala Fed. Dvoboje je odigrala z ekipo Švice in gladko zmagala. Kasnejši žreb je določil, da se bo slovenska ženska teniška reprezentanca v kvalifikacijah za svetovno skupino pokala Fed merila z ekipo Japonske. Dvoboje bo v Portorožu 24. in 25. aprila.

EVRONOGOMET 2012

Žreb kvalifikacijskih skupin za evropsko nogometno prvenstvo 2012 v Varšavi, ki ga bosta gostili Poljska in Ukrajina, je določil, da bo Slovenija v skupini C igrala z reprezentancami Ferskih otokov, Estonije, Severne Iriske, Srbije in Italije. Kvalifikacije se bodo začele 3. in 4. septembra letos ter končale 11. oktobra prihodnje leto. Takrat bodo znani vsi zmagovalci devetih kvalifikacijskih skupin in najboljša drugouvrščena ekipa kvalifikacij, ki se bodo pridružili gostiteljem Poljski in Ukrajini, ki imata nastop na EP že zagotovljen. Ostalih osem drugouvrščenih ekip se bo v dodatnih kvalifikacijah ponovilo za preostala štiri prosta mesta.

KARATE IN JUDO

Domen Mihelič je na mladinskem evropskem prvenstvu v turškem Izmirju osvojil bronasto odličje v kategoriji nad 78 kg. Član Karate kluba Tiger Velenje je po štirih sušnih letih osvojil prvo slovensko odličje na velikih tekmovalnjih, nazadnje je to uspelo Omerju Tabakovici v Podgorici leta 2006.

Rok Drakšič je na sestrovem pokalu na Dunaju zmagal v kategoriji do 66 kilogramov. Kar štiri borbe od petih je varovanec celjskega trenerja Marjana Fabjanca dobil z iponom in se tako veselil prepričljive končne zmage.

Vlora Bešeti je na tekmi svetovnega pokala v Budimpešti osvojila srebrno kolajno v kategoriji do 63

kg. Našo judoistko je v velikem finalu premagala Japonka Abe Kane. Uspeh Bešeteve je na tekmi svetovnega pokala na Dunaju dopolnil Matjaž Ceraj, ki je v kategoriji nad 100 kg osvojil odličje bronastega leska.

OSEBNE NOVICE

Nova diplomanta
Dne 7. decembra 2009, je dokončal študije na Universidad Argentina de la Empresa (UADE), g. **Franci Schiffner** ter prejel naslov Lic. Ekonomije.

Dne 22. decembra 2009, je dokončala študije na Universidad Argentina de la Empresa (UADE), gdč. **Ana Karina Schiffner** ter prejela naslov Lic. en Relaciones Públicas.

Želimo veliko uspehov!

Smrt
Umrl so v Capitalu č. g. **Jože Guštin** (90); v Carapachayu **Karel Blazinšek** (83); v Slovenski vasi **Jožica Kunc roj. Stanič** (74) in **Angela Levstek** (80).

Naj počivajo v miru!**DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!****Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka**

sporoča da bodo:

v soboto, 6. marca
ob 15.00: sprejemni izpiti za 1. letnik.

Vsebina izpita: narek, branje (knjiga Slovenski svet), recitacija, pogovor v slovenščini.

v soboto 13. marca

ob 15.00: popravni in dopolnilni izpiti (k izpitom mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami)

ob 17.00: vpisovanje

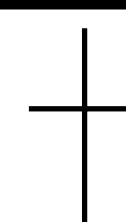
ob 18.00: začetna sv. maša

Pogoj za vpis v prvi letnik: predložitev spričevala o končani slovenski osnovni šoli in potrdilo o vpisu v argentinsko šolo.

Pogoj za vpis v ostale letnike: spričevalo prejnjega letnika, potrdilo o vpisu v argentinsko šolo in počitniška naloga (po navodilih, ki ste jih spreveli ob sklepu lanskoga letnika). Za peti letnik je naloga prispevka za almanah.

Opozorjam, da se dijak, ki na dan vpisovanja ne bi izpolnil vseh navedenih pogojev, ne bo mogel vpisati v tečaj.

Vpisnina na dijaka \$ 60.-, drugi v družini \$ 30.-, tretji je prost vpisnine.

V globoki žalosti sporočamo, da nas je dne 21. januarja 2010 v Buenos Airesu, v 83. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric, gospod

Karel Blazinšek

Spominjamo se ga s prisrčno ljubeznijo. Rojen je bil dne 6. septembra 1926 v Brdcih pri Frankolovem. Kot žrtev vojne je živel do zadnjega dne v Argentini, v trdnem in vestnem duhu ljubezni do svoje družine in domovine Slovenije.

Žaluboči:

žena **Filipina roj. Medved;** hčeri in sinova **Silvia, Daniela, Eduardo in Tomás;** vnuki in vnukinje: **Tatiana, Alejandro, Federico, Ernesto, Melina, Lurdes, Lucía in Carolina;** nečaki in nečakinje, bratranci in sestrične, ter ostalo sorodstvo.

Argentina, Slovenija, Nemčija, Švica

V počitniških mesecih, do novega sporočila, bodo pisarne v Slovenski hiši (Slobodna Slovenija, Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna) uradovale **od ponedeljka do petka, od 12. do 18. ure.**

Hvala za razumevanje.

